

Hallituksen esitys eduskunnalle kaasulaitelaksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle kaasulaitelaksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 50/2018 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Talousvaliokunta (TaVM 5/2018 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Kaasulaitelaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan kaasumaisia polttoaineita polttavista laitteista ja direktiivin 2009/142/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/426 (*kaasulaiteasetus*) tarkoitettujen kaasulaitteiden ja niiden varusteiden vaatimustenmukaisuuteen ja valvontaan.

Tätä lakia sovelletaan myös kaasulaitteisiin liitettäviin käyttötarvikkeisiin.

Eduskunnan vastaus EV 39/2018 vp

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *kaasulaitteella* kaasulaiteasetuksen mukaisia kaasumaisia polttoaineita polttavia laitteita, joita käytetään ruoanlaittoon, jäähdyttämiseen, ilmastointiin, tilojen lämmittämiseen, kuuman veden tuottamiseen, valaisemiseen tai pesemiseen, sekä puhallinpolttimia ja tällaisilla polttimilla varustettavia lämmityslaitteistoja ja niiden varusteita;
- 2) *varusteilla* turva-, säätö- tai ohjauslaitteita ja niistä koostuvia oheislaitteita, jotka on suunniteltu liitettäväksi osaksi laitetta tai jotka koottuina muodostavat laitteen;
- 3) *käyttötarvikkeella* tarvikkeita, jotka liitetään kaasulaitteeseen sen käyttöä varten ja joita voidaan luovuttaa erikseen;
- 4) *ilmoitetulla laitoksella* Suomen viranomaisen nimeämää ja Euroopan komissiolle ilmoitettua Suomeen sijoittautunutta laitosta, jonka tehtävänä on tarjota tuotteiden vaatimustenmukaisuuden arviointipalveluja sovellettaessa Euroopan unionin yhdenmukaistamislainsäädäntöön perustuvaa kansallista lainsäädäntöä.

3 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten akkreditoinnille, markkinavalvonnalle ja kolmanesta maasta tuotavien tuotteiden ulkorajavalvonnalle sekä tuotteiden CE-merkinnälle asetettavista vähimmäisvaatimuksista säädetään tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 765/2008, jäljempänä *NLF-asetus*.

Markkinavalvonnasta, NLF-asetuksen 27—29 artiklan mukaisesta ulkorajavalvonnasta, valvontaviranomaisista ja muutoksenhausta valvontaviranomaisten päätöksiin säädetään eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetussa laissa (1137/2016).

Ilmoitetuille laitoksille asetetuista vaatimuksista, ilmoitettujen laitosten valvonnasta ja muutoksenhausta ilmoitettujen laitosten päätöksiin säädetään eräitä tuoteryhmiä koskevista ilmoitetuista laitoksista annetussa laissa (278/2016).

Kaasulaitteiden käytöstä, asennuksesta, huollosta ja asennusliikkeiden hyväksymisestä säädetään vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetussa laissa (390/2005) ja sen nojalla annetuissa säädöksissä. Kaasulaitteiden, jotka on erityisesti suunniteltu teollisiin prosesseihin teollisuuslaitoksissa käytettäväksi, vaatimuksista säädetään mainitussa laissa ja painelaitelaissa (1144/2016) sekä niiden nojalla annetuissa säädöksissä.

Eduskunnan vastaus EV 39/2018 vp

2 luku

Kaasulaitteen vaatimustenmukaisuus

4 §

Kaasulaitteita koskevat vaatimukset

Kaasulaitteille ja niiden varusteille asetettaviin vaatimuksiin sovelletaan, mitä kaasulaiteasetuksen III luvussa säädetään.

Käyttötarvikkeiden tulee olla käytössä toiminnaltaan turvallisiksi todettuja ja Suomessa kylmissä olosuhteissa käytettäväksi soveltuvia, ja niiden materiaalien tulee kestää poltettavien kaasujen vaikutusta. Käyttötarvikkeiden vaatimuksista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

5 §

Kaasulaitteen merkintöjä, ohjeita, turvallisuustietoja sekä asiakirjoja koskevat kielivaatimukset

Kaasulaiteasetuksen 7, 9, 10 ja 15 artiklassa sekä liitteissä I, III ja V säädettyjen kaasulaitteen merkintöjen, turvallisuustietojen ja ohjeiden sekä kaasulaitteen mukana toimitettavien asiakirjojen tulee olla suomen ja ruotsin kielellä.

3 luku

Ilmoitetut laitokset

6 §

Ilmoittaminen

Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitokset, jotka hakevat lupaa suorittaa kolmantena osapuolena vaatimustenmukaisuuden arviointitehtäviä kaasulaiteasetuksen mukaisesti, arvioidaan kaasulaiteasetuksen 23 artiklan 2—11 kohdan mukaisesti. Vaatimukset täyttävä vaatimustenmukaisuuden arviointilaitos hyväksytään ja ilmoitetaan Euroopan komissiolle sekä muille Euroopan unionin jäsenvaltioille eräitä tuoteryhmiä koskevista ilmoitetuista laitoksista annetun lain mukaisesti.

7 §

Todistus vaatimustenmukaisuudesta

Ilmoitetun laitoksen on annettava valmistajalle EU-tyyppitarkastustodistus, jos kaasulaite täyttää tässä laissa säädetty vaatimukset.

Eduskunnan vastaus EV 39/2018 vp

Ilmoitetun laitoksen on säilytettävä jäljennökset 1 momentissa tarkoitetuista todistuksista ja niiden lisäyksistä sekä niihin liittyvistä teknisistä asiakirjoista todistuksen voimassaolon päättymiseen saakka.

8 §

Todistuksen antamatta jättäminen ja peruuttaminen

Jos ilmoitettu laitos havaitsee, että kaasulaite ei täytä sitä koskevia olennaisia turvallisuusvaatimuksia, sen on vaadittava valmistajaa korjaamaan puute, eikä se saa antaa valmistajalle todistusta vaatimustenmukaisuudesta.

Jos ilmoitettu laitos katsoo todistuksen antamisen jälkeen, ettei kaasulaite enää ole vaatimusten mukainen, sen on vaadittava valmistajaa korjaamaan puute ja tarvittaessa peruutettava todistus väliaikaisesti tai pysyvästi.

Jos valmistaja ei korjaa puutetta, ilmoitetun laitoksen on peruutettava todistus väliaikaisesti tai pysyvästi tai myönnettävä se rajoitettuna.

9 §

Muutoksenhaku

Ilmoitetun laitoksen päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään.

Ilmoitetun laitoksen oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

4 luku

Erinäiset säännökset

10 §

Valvonta

Tämän lain noudattamisen valvonnasta ja valvonnan ohjauksesta säädetään kaasulaiteasetuksen V luvussa, NLF-asetuksessa ja eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetussa laissa.

Kaasulaiteasetuksen V luvussa markkinavalvontaviranomaiselle ja Euroopan unionin jäsenvaltiolle säädetyistä tehtävistä vastaa Turvallisuus- ja kemikaalivirasto.

Eduskunnan vastaus EV 39/2018 vp

11 §

Tietojen luovuttaminen ja velvollisuus tehdä yhteistyötä

Valmistajan, maahantuojan ja jakelijan on pyynnöstä luovutettava markkinavalvontaviranomaiselle tämän lain noudattamisen valvontaa ja täytäntöönpanoa varten vaatimustenmukaisuuden osoittamisen kannalta tarpeelliset tiedot ja asiakirjat suomeksi tai ruotsiksi taikka muulla valvontaviranomaisen hyväksymällä kielellä sekä muutoinkin tehtävä valvontaviranomaisen kanssa yhteistyötä kaasulaitteiden vaatimustenmukaisuuden varmistamiseksi.

12 §

Rangaistussäännökset

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo

1) kaasulaiteasetuksen 7 artiklan 1 kohdassa säädettyä valmistajan velvollisuutta varmistaa kaasulaitteen olennaisten turvallisuusvaatimusten mukaisuus,

2) kaasulaiteasetuksen 14 artiklassa säädettyä valmistajan velvollisuutta huolehtia kaasulaitteen vaatimustenmukaisuuden arvioinnista noudattaen soveltuvaa vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyä ja käyttäen ilmoitettua laitosta,

3) kaasulaiteasetuksen 7 artiklan 2 kohdassa säädettyä valmistajan velvollisuutta laatia tekniset asiakirjat,

4) kaasulaiteasetuksen 7 artiklan 2 kohdassa säädettyä valmistajan velvollisuutta laatia EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus ja kiinnittää kaasulaitteeseen CE-merkintä,

5) kaasulaiteasetuksen 7 artiklan 4 kohdassa säädettyä valmistajan velvollisuutta huolehtia siitä, että sarjatuotannossa valmistettu kaasulaite on olennaisten turvallisuusvaatimusten mukainen,

6) kaasulaiteasetuksen 7 artiklan 5 kohdassa ja 18 artiklassa säädettyä valmistajan velvollisuutta varmistaa, että markkinoille saatetussa kaasulaitteessa on vaaditut merkinnät ja kaasulaitteeseen liitetään 7 artiklan 6 kohdan mukaiset valmistajan tunnistetiedot sekä 7 artiklan 7 kohdan mukaiset ohjeet ja turvallisuustiedot,

7) kaasulaiteasetuksen 9 artiklan 1 kohdassa maahantuojalle säädettyä kieltoa saattaa markkinoille muita kuin olennaiset turvallisuusvaatimukset täyttäviä kaasulaitteita,

8) kaasulaiteasetuksen 9 artiklan 2 kohdassa säädettyä maahantuojan velvollisuutta varmistaa, että valmistaja on suorittanut vaatimustenmukaisuuden arvioinnin, valmistaja on laatinut tekniset asiakirjat, kaasulaitteeseen on kiinnitetty CE-merkintä, kaasulaitteen mukana on EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus ja kaasulaitteeseen liitetään ohjeet sekä turvallisuustiedot,

9) kaasulaiteasetuksen 9 artiklan 2 kohdassa säädettyä maahantuojan velvollisuutta ilmoittaa vaarasta valmistajalle ja Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle,

10) kaasulaiteasetuksen 9 artiklan 3 kohdassa säädettyä maahantuojan velvollisuutta ilmoittaa nimensä, rekisteröity toiminimensä tai rekisteröity tavaramerkkinsä,

11) kaasulaiteasetuksen 10 artiklan 2 kohdassa säädettyä jakelijan velvollisuutta tarkistaa, että kaasulaitteessa tai varusteessa on CE-merkintä, mukana on EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus, kaasulaitteessa on vaaditut merkinnät ja tiedot sekä kaasulaitteen mukana ovat ohjeet ja turvallisuustiedot,

12) kaasulaiteasetuksen 10 artiklan 2 kohdassa säädettyä jakelijan velvollisuutta ilmoittaa vaarasta valmistajalle tai maahantuojalle ja Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle,

Eduskunnan vastaus EV 39/2018 vp

13) kaasulaiteasetuksen 7 artiklan 8 kohdassa säädettyä valmistajan, 9 artiklan 7 kohdassa säädettyä maahantuojan ja 10 artiklan 4 kohdassa säädettyä jakelijan velvollisuutta ryhtyä korjaaviin toimenpiteisiin ja velvollisuutta ilmoittaa vaarasta Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle tai

14) 5 §:ssä säädettyä velvollisuutta toimittaa kaasulaitteeseen liittyvät asiakirjat, merkinnät, ohjeet ja turvallisuustiedot suomen ja ruotsin kielellä,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *kaasulaitteiden vaatimustenmukaisuutta koskevien säännösten rikkomisesta* sakkoon.

Se, joka rikkoo tämän lain tai eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain nojalla määrättyä, uhkasakolla tehostettua kieltoa tai määräystä, voidaan jättää tuomitsematta rangaistukseen samasta teosta.

CE-merkintärikkomuksesta säädetään CE-merkintärikkomuksesta annetussa laissa (187/2010).

13 §

Kaasun toimitusolosuhteiden ilmoittaminen komissiolle

Työ- ja elinkeinoministeriö ilmoittaa Euroopan komissiolle ja muille Euroopan unionin jäsenvaltioille kaasulaiteasetuksen 4 artiklan ja liitteen II mukaisesti Suomessa käytettävien kaasumaisten polttoaineiden kaasulajit ja vastaavat käyttöpaineet.

Kaasulaitteiden käyttöpaineista ja niiden vaihteluväleistä ja kaasulaitteissa poltettavien kaasujen koostumuksesta ja muista palamisen ja kaasulaitteen toiminnan kannalta olennaisista ominaisuuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

14 §

Turvallisuustekniikan neuvottelukunta

Työ- ja elinkeinoministeriön ja Turvallisuus- ja kemikaaliviraston apuna tämän lain säännösten kehittämistä ja seurantaan varten on valtioneuvoston kolmeksi vuodeksi kerrallaan asettama turvallisuustekniikan neuvottelukunta.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin neuvottelukunnan kokoonpanosta ja tehtävistä.

15 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa markkinoille saatetut kaasulaitteet, varusteet ja käyttötarvikkeet, joiden vaatimustenmukaisuus on varmistettu tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti, saadaan asettaa saataville markkinoille ja ottaa käyttöön tämän lain voimaan tulon jälkeen.

Ennen tämän lain voimaantuloa vireille tulleet asiat käsitellään tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

Eduskunnan vastaus EV 39/2018 vp

Ennen tämän lain voimaantuloa asetettu turvallisuustekniikan neuvottelukunta jatkaa toimikautensa loppuun.

Laki

eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain (1137/2016) 1 §, sellaisena kuin se on laissa 219/2018, seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan hissiturvallisuuslain (1134/2016), mittauslaitelain (707/2011), pyroteknisten tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain (180/2015), räjähdysvaarallisissa tiloissa käytettäväksi tarkoitettujen laitteiden ja suojausjärjestelmien vaatimustenmukaisuudesta annetun lain (1139/2016), painelaitelain (1144/2016), sähköturvallisuuslain (1135/2016), räjähteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain (1140/2016), kuluttajien käyttöön tarkoitettua henkilönsuojaimista annetun lain (218/2018) ja kaasulaitelain (/) soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden markkinavalvontaan, jollei mainituissa laeissa toisin säädetä.

Lakia sovelletaan lisäksi tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 765/2008, jäljempänä *NLF-asetus*, 27—29 artiklassa tarkoitettuihin 1 momentissa mainittujen lakien soveltamisalaan kuuluvia tuotteita koskeviin valvontaviranomaisten toimenpiteisiin, jollei mainituissa laeissa toisin säädetä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

eräitä tuoteryhmiä koskevista ilmoitetuista laitoksista annetun lain 1 ja 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräitä tuoteryhmiä koskevista ilmoitetuista laitoksista annetun lain (278/2016) 1 ja 5 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 1136/2016, seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään hissiturvallisuuslain (1134/2016), mittauslaitelain (707/2011), painelaitelain (1144/2016), pyroteknisten tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain (180/2015), räjähdysvaarallisissa tiloissa käytettäväksi tarkoitettujen laitteiden ja suojausjärjestelmien vaatimustenmukaisuudesta annetun lain (1139/2016), räjähteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain (1140/2016), sähköturvallisuuslain (1135/2016), sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 30 luvun ja kaasulaitelain (/) soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten hyväksymisestä ilmoitetuiksi laitoksiksi ja näiden laitosten toimintaa koskevista velvollisuuksista.

5 §

Toimivaltainen viranomainen

Työ- ja elinkeinoministeriö on toimivaltainen viranomainen, kun hakemus koskee hissiturvallisuuslain, mittauslaitelain, painelaitelain, pyroteknisten tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain, räjähdysvaarallisissa tiloissa käytettäväksi tarkoitettujen laitteiden ja suojausjärjestelmien vaatimustenmukaisuudesta annetun lain, räjähteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain, sähköturvallisuuslain ja kaasulaitelain soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten nimeämistä ilmoitetuiksi laitokseksi.

Viestintävirasto on toimivaltainen viranomainen, kun hakemus koskee sähköisen viestinnän palveluista annetun lain soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten nimeämistä ilmoitetuiksi laitokseksi.

Toimivaltaiset viranomaiset valvovat hyväksymiään ilmoitettuja laitoksia.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain (390/2005) 47 § ja
muutetaan 50 §:n 1 momentti, 51 ja 52 § sekä 125 §:n 5 kohta, sellaisina kuin niistä ovat 50 §:n 1 momentti ja 52 § laissa 1142/2016 sekä 125 §:n 5 kohta laissa 358/2015, seuraavasti:

50 §

Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen

Sen, joka saattaa 48 ja 49 §:ssä tarkoitettua tuotteen markkinoille, on varmistettava ja osoitettava, että tuote täyttää sitä koskevat vaatimukset. Vaatimustenmukaisuuden arvioinnissa on käytettävä 100 §:ssä tarkoitettua tarkastuslaitosta, kun tuotteen ominaisuudet ja käyttötarkoitus sitä edellyttävät.

51 §

Ohjeet ja merkinnät

Sen, joka saattaa 48 ja 49 §:ssä tarkoitettua tuotteen markkinoille, on huolehdittava, että tuotteen mukana seuraa tuotteen turvallisen asennuksen, käyttöönoton, käytön ja kunnossapidon edellyttämät tiedot ja ohjeet.

Sen, joka saattaa 48 ja 49 §:ssä tarkoitettua tuotteen markkinoille, on huolehdittava, että tuote on varustettu tuotteen käyttöturvallisuuden ja tunnistamisen sekä valmistajan ja markkinoille saattajan selvittämisen edellyttämällä merkinnöillä sekä tuotteen vaatimustenmukaisuuden osoittavilla merkinnöillä.

52 §

Vaarallisiin kemikaaleihin liittyviä tuotteita koskeva asetuksenantovaltuus

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin 48 ja 49 §:ssä tarkoitettujen tuotteiden yksityiskohtaisista turvallisuusvaatimuksista, vaatimustenmukaisuuden osoittamisesta ja tarkastuslaitosten käyttämisestä vaatimustenmukaisuuden arvioinnissa, tuotteiden merkinnöistä sekä tuotteiden mukana toimitettavista ohjeista ja tiedoista.

Eduskunnan vastaus EV 39/2018 vp

125 §

Räjähdesäännösten rikkominen

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta tämän lain tai sen nojalla annetun säännöksen vastaisesti rikkoo

— — — — —
5) 48 ja 49 §:ssä tarkoitetun tuotteen valmistusta, maahantuontia tai markkinoille saattamista koskevaa 5 luvussa säädettyä velvollisuutta taikka vastaavaa räjähteitä koskevaa 67—69 tai 69 a §:ssä säädettyä velvollisuutta,

— — — — —
on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *räjähdesäännösten rikkomisesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 ____.

Helsingissä 15.5.2018

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri